

Силабус
навчальної дисципліни
«Методика навчання англійської мови»
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (англійська мова і література)»
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)
014.021 англійська мова і література
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни обов'язкова
Викладач Оксана ХАЛАБУЗАР
Кафедра іноземних мов і методики викладання, ауд. 203, корпус БДПУ 56
Посилання на сайт <https://bdpu.org.ua/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/halabuzar/>

Контактний телефон +380 50 617 36 35
E-mail викладача oxa-khalabuzar@ukr.net

Графік консультацій понеділок, 09.35-10.55,
Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90	очна (денна)	16	14	60	екзамен
	заочна (дистанційна)	4	4	78	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська, англійська

Ключові слова: методика навчання англійської мови (АМ); цілі, зміст, принципи, засоби навчання АМ; навичка і вміння; мовленнєва діяльність; вправа; прийом і метод; планування процесу навчання АМ; урок АМ; контроль; оцінювання; самостійна робота з АМ; позакласна робота з АМ; індивідуалізація і диференціація навчання АМ

Мета та завдання курсу: забезпечення основ методичної підготовки здобувачів до реалізації професійних функцій учителя АМ, а саме:

- навчання АМ: формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності, виховання, освіта й розвиток учнів засобами АМ на уроці та в позакласній роботі (гурткова і клубна робота секцій за інтересами, проблемні групи тощо);
- науково-методичної та організаційно-методичної роботи з упровадження в освітній процес нових інформаційних технологій навчання АМ;
- навчально-методичної роботи, в тому числі з вивчення, узагальнення та розповсюдження нових методів навчання АМ.

Завдання:

- створити в здобувачів широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання АМ як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного й філологічного циклів, і на цій основі сформулювати уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;

- ознайомити здобувачів з найбільш відомими методичними напрямками, системами і методами, формами та засобами навчання АМ, а також сформулювати в них основи умінь творчо застосовувати свої знання на практиці з

урахуванням конкретних умов;

- на базі одержаних теоретичних знань розвивати в здобувачів творче методичне мислення, яке допоможе у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають в освітньому процесі з АМ у школі;

- сприяти формуванню соціокультурної компетентності майбутнього вчителя АМ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде **знати**:

- ключові терміни й основні положення сучасної МНАМ;

- етичні норми, пов'язані з педагогічною діяльністю;

- сучасні мовні норми; лексику класно-урочного вжитку;

- теоретичні засади формування в учнів англомовної лексичної, граматичної і фонетичної компетентностей;

- форми, види і способи контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої і соціокультурної компетентностей;

- основні організаційні форми реалізації освітнього процесу з АМ у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО);

- основи планування освітнього процесу з АМ у початковій, основній і старшій школі;

- принципи організації виховної роботи з АМ;

- принципи організації самостійної роботи з АМ;

- історію розвитку методики навчання іноземних мов.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач буде **вміти**:

- проводити спостереження й аналізувати відвідані уроки;

- аналізувати й узагальнювати досвід учителів, вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати освітній процес;

- вивчати ставлення учнів до предмета і виявляти рівень сформованості навичок і умінь;

- здійснювати методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування труднощів його засвоєння;

- аналізувати мовленнєвий матеріал; усвідомлювати характер помилок учнів; встановлювати і підтримувати засобами АМ різноманітні мовленнєві контакти;

- адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до вимог програми та можливостей учнів;

- складати плани-конспекти окремих уроків і серії уроків, організовувати виконання намальованого плану;

- визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку, обирати ефективні прийоми досягнення

цілей;

- визначати типи вправ і послідовність їх виконання;

- забезпечувати мовленнєву діяльність (МД) учнів відповідно до плану уроку, раціонально поєднувати колективні й індивідуальні форми роботи, проводити навчальні ігри, застосовувати прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності учнів;

- намічати об'єкти контролю МД учнів;

- проектувати і створювати необхідну наочність, методично грамотно її використовувати;

- складати план позакласної роботи і сценарії заходів.

<p>ІК. Бакалавр (рівень 7): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів освітніх наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній середній школі.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 12. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p>	<p>ПРЗ 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання англійської мови.</p> <p>ПРЗ 2. Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) до-слідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.</p> <p>ПРЗ 5. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з іноземної мови для закладів середньої освіти та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРЗ 6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРУ 1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими),</p>
--	---

<p>ЗК 13. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>СК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.</p> <p>СК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови.</p> <p>СК 6. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.</p> <p>СК 11. Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.</p> <p>СК 12. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання англійської мови з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.</p>	<p>видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p>ПРУ 8. Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p> <p>ПРУ 9. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.</p> <p>ПРУ 10. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з англійської; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.</p> <p>ПРУ 11. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПРК 3. Організовує освітній процес у закладі середньої освіти, співпрацю учнів (ви-хованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).</p> <p>ПРК 4. Керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ПРК 5. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення англійської мови, створює умови для міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРА 1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p>
--	--

Зміст курсу

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Система навчання АМ.

Тема 1. Цілі, зміст, принципи, методи, засоби навчання АМ.

Система освіти в Україні та навчання англійської мови в закладах загальної середньої освіти. Компоненти системи навчання АМ. Практична, виховна, освітні, розвивальна цілі. Рівні володіння АМ. Мовний портфель. Мовна, мовленнєва, соціокультурна, стратегічна компетентності учня. Компонентний склад змісту навчання. Дидактичні та методичні принципи навчання. Методи навчання. Методична система. Методичний прийом. Засоби навчання: основні та допоміжні, для вчителя і для учня, технічні та нетехнічні. Підручник та його роль в організації освітнього процесу з АМ.

Тема 2. Методика навчання іноземних мов як наука. Лінгвopsихологічна характеристика мовленнєвої діяльності й спілкування. Система вправ для формування навичок і вмінь.

Поняття «мова», «мовлення», «мовленнєва діяльність», «спілкування». Поняття «мовленнєва навичка» і «мовленнєве вміння». Якісні мовленнєвої навички. Рецептивні та репродуктивні навички. Етапи формування навички. Основні уміння та навички мовлення.

Вправа як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності. Класифікація вправ. Критерії класифікації вправ. Типи і види вправ. Загальна система вправ, підсистеми та групи вправ. Послідовність у виконанні вправ. Вимоги до вправ для формування мовленнєвих навичок і мовленнєвих вмінь. Аналіз вправ НМК з АМ.

Змістовий модуль 2. Навчання іншомовного матеріалу.

Тема 3. Методика формування англomовної фонетичної та граматичної компетентностей.

Поняття англомовної фонетичної компетентності. Мета і зміст навчання вимови у школі. Різні підходи до навчання вимови. Ознайомлення з новими звуками англійської мови та автоматизація дій учнів з ними. Ознайомлення учнів з новими інтонаційними моделями (ІнМ) та автоматизація дій учнів з ними. Удосконалення слуховимовних навичок учнів на середньому і старшому ступенях навчання. Використання фонограми у навчанні вимови.

Поняття англомовної граматичної компетентності. Роль граматичних навичок у МД. Характеристики рецептивних і репродуктивних граматичних навичок. Активний і пасивний граматичний мінімуми. Граматична структура і зразок мовлення. Мовленнєва одиниця. Етапи формування граматичної навички. Методика формування граматичної компетентності учнів на різних етапах.

Тема 4. Методика формування англомовної лексичної компетентності.

Поняття іншомовної лексичної компетентності. Роль лексичних навичок у МД. Характеристики рецептивних і репродуктивних лексичних навичок. Активний, пасивний і потенціальний лексичний мінімуми. Мета і зміст навчання лексики на різних етапах. Ознайомлення учнів з новими лексичними одиницями (ЛО). Автоматизація дій учнів з новими лексичними одиницями активного мінімуму. Автоматизація дій учнів для оволодіння пасивним та потенційним словниками.

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Методика формування рецептивної мовленнєвої компетентності.

Тема 5. Формування англомовної компетентності в аудіюванні.

Поняття англомовної аудитивної компетентності. Характеристика аудіювання як мети та засобу навчання. Психофізіологічні механізми аудіювання. Цілі та зміст навчання аудіювання. Вимоги до текстів для аудіювання. Труднощі аудіювання. Опори та орієнтири для подолання труднощів аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Способи контролю розуміння прослуханого аудіотексту.

Тема 6. Формування англомовної компетентності в читанні.

Поняття компетентності у читанні іншомовних текстів. Суть читання та його психофізіологічні механізми. Поняття техніки читання. Вправи для навчання техніки читання. Труднощі читання АМ. Основні види читання. Вимоги до текстів для навчання читання. Етапи формування компетентності у читанні. Система вправ, підсистеми. Роль і місце засобів навчання у процесі формування компетентності у читанні англомовних текстів.

Змістовий модуль 4. Методика формування продуктивної мовленнєвої компетентності.

Тема 7. Формування англомовної компетентності в діалогічному та монологічному мовленні.

Поняття мовленнєвої компетентності в іншомовному говорінні. Суть говоріння, механізми. Особливості діалогічного мовлення (ДМ). Структура діалогу. Одиниця навчання діалогу. Основні види діалогічних єдностей. Труднощі оволодіння ДМ. Етапи навчання ДМ. Система вправ для навчання ДМ. Навчання монологічного мовлення (ММ). Характеристика ММ. Одиниця навчання монологу. Етапи навчання ММ. Система вправ для навчання ММ.

Тема 8. Формування іншомовної компетентності в письмі.

Поняття компетентності в іншомовному письмі. Суть письма та його психофізіологічні механізми. Поняття техніки письма. Навчання каліграфії та орфографії. Принципи навчання орфографії. Вправи для навчання каліграфії та орфографії. Типи диктантів. Етапи навчання писемного мовлення. Система вправ. Труднощі навчання письма. Етапи роботи з писемним текстом. Зв'язок письма з іншими видами МД.

Модуль 3

Змістовий модуль 5. Організація і забезпечення процесу НАМ у ЗЗСО.

Тема 9. Особливості навчання АМ у школах різного ступеня. Самостійна робота з АМ.

Особливості навчання АМ у початковій/основній/старшій школі. Цілі, завдання, зміст на кожному етапі. Психологічні особливості школярів. Поняття самостійної роботи учнів. Види СР. Засоби реалізації СР. Класна і позакласна СР.

Тема 10. Планування освітнього процесу з АМ. Система планування освітнього процесу з АМ у школах різного ступеня. Призначення і структура календарного, тематичного, поурочного планів. Сутність уроку АМ як основної організаційної одиниці освітнього процесу. Вимоги до уроку АМ, що впливають з цілей, змісту та технології навчання цього предмета у школі. Методичні принципи, які реалізуються на уроці АМ. Забезпечення мотивації навчальної діяльності учнів на уроці АМ. Типологія уроків АМ.

Змістовий модуль 6. Оцінювання успішності учнів з ІМ.

Тема 11. Проблема контролю у навчанні АМ: функції, види, типи завдань.

Функції контролю і вимоги до нього у навчанні АМ. Об'єкти контролю; критерії оцінювання рівня володіння АМ. Реалізація контролю у навчанні АМ: види, форми, прийоми, методика виправлення помилок. Можливості застосування тестового контролю. Само- і взаємоконтроль в оволодінні АМ. Використання ТЗН для організації і самоконтролю рівня сформованості комунікативної англомовної компетентності учнів.

Тема 12. Сучасні методи навчання АМ.

Аналіз аудіолінгвального методу (Ч. Фріз, Р. Ладло); лінгвістична і психологічна основи методу; мета навчання за цим методом; принципи, система вправ. Аналіз аудіовізуального методу (П. Ріванк, П. Губеріна); лінгвістична і психологічна основи методу; мета навчання за цим методом; принципи, система вправ. Характерні особливості організації навчального процесу за інтенсивною методикою: сугестопедична теорія Г. Лозанова – джерело сучасної методики інтенсивного навчання ІМ; метод активізації резервних можливостей особистості й колективу Г. О. Китайгородської; основні принципи методу активізації.

Методи навчання: лекція, метод проблемного викладення матеріалу, евристична бесіда, дискусія, проектний метод, професійно орієнтована гра.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від здобувача очікується здатність відповідати на питання за вивченим теоретичним матеріалом, активна участь у практичних заняттях, розробка фрагментів уроків АМ, виконання завдань для самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

- робоча програма курсу;
- тексти лекцій;
- плани практичних занять;
- мультимедійні презентації лекцій.

Система оцінювання та вимоги

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за системою ЕКТС та національною шкалою оцінювання відповідно до Положення про порядок оцінювання знань студентів у ЕКТС в Бердянському державному педагогічному університеті.

Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на практичних заняттях та балів за самостійну роботу) і рейтингової оцінки за результатами семестрового екзамену.

Здобувач допускається до модульного контролю за умови виконання всіх практичних завдань і завдань самостійної роботи.

За весь курс здобувач отримує максимум 100 балів (підсумкова оцінка). До їх складу входять:

50 балів – поточний контроль успішності (включно з контролем самостійної роботи);

50 балів – підсумковий контроль (екзамен).

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Практичні заняття	40		
Самостійна робота	10		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час практичних занять

Види робіт	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
ПЗ 1	2	2	3	3	4	5	5
ПЗ 2	2	2	3	3	4	5	5
ПЗ 3	2	2	3	4	4	5	6
ПЗ 4	2	2	3	4	5	5	6
ПЗ 5	2	2	4	4	5	5	6
ПЗ 6	2	2	4	4	5	5	6
ПЗ 7	2	3	4	4	5	5	6

Максимальна кількість набраних балів	14	21	24	26	32	35	40
--------------------------------------	----	----	----	----	----	----	----

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях – 40 балів (за умови виконання всіх видів роботи, передбачених планом практичного заняття).

Таблиця 3. Розподіл набраних здобувачем балів під час контролю самостійної роботи

Самостійна робота	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
ЗМ 1	0,5	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5
ЗМ 2	0,5	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5
ЗМ 3	0,5	0,5	1	1	1	1,5	1,5
ЗМ 4	0,5	0,5	1	1	1	1,5	1,5
ЗМ 5	0,5	1	1	1	1,5	2	2
ЗМ 6	0,5	1	1	1	1,5	2	2
Максимальна кількість набраних балів	3	4	5	6	7	10	10

Контроль самостійної роботою здійснюється в різних формах (опитування на практичному занятті, перевірка конспектів, тестування, співбесіда).

Критерії оцінювання навченості здобувачів під час підсумкового контролю:

- 1) теоретичні питання:
 - повнота й ґрунтовність викладу;
 - аргументованість тверджень;
 - суб'єктне усвідомлення змісту;
 - творче осмислення набутих теоретичних знань;
 - термінологічна коректність;
- 2) практичне питання:
 - методична грамотність;
 - обґрунтованість рішень;
 - логічна правильність оформлення думки.

Таблиця 4. Розподіл набраних здобувачем балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
Екзамен:				
Теоретичні питання (2)	15	20	25	30
Практичне завдання	5	10	15	20
Максимальна кількість набраних балів	20	30	40	50

Кількість балів	Теоретичні питання	Практичне завдання
«відмінно» 41–50	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.	Продемонстровано методичну грамотність. Рішення обґрунтовані.
«добре» 31–40	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Не всі твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.	Наявність незначних методичних помилок. Рішення обґрунтовані.

«задовільно» 21–30	Часткове засвоєння матеріалу, недостатнє суб'єктне усвідомлення його. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність значної кількості методичних помилок. Рішення не обґрунтовані.
«незадовільно» 10–20	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Завдання не виконано.

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 5. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (дуже добре)
65-77			C (добре)
58-64	задовільно		D (задовільно)
50-57			E (достатньо)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

**Список рекомендованих джерел:
Основні**

Основна

1. Методика викладання англійської мови: навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод І. В. Умань: Візаві, 2018. 65 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5–9 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2017. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>
4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10–11 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2018-2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
5. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за редакцією Ніколаєвої С. Ю. Ірпінь: Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
6. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1–2 клас. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

7. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Provisional edition, Council of Europe, 2017. 230 p. URL: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/1680787989>

Додаткові

1. Азимов Э. Г., Щукин А. Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). Москва: Издательство ИКАР, 2009. 448 с.
2. Бібліотечка журналу «Іноземні мови». Київ.
3. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 206 с.
4. Гальскова Н. Д., Никитенко З. Н. Теория и практика обучения иностранным языкам: Начальная школа. Москва: Айрис-пресс, 2004. 240 с.
5. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам. Москва: Аркти-Глосса, 2000. 65 с.
6. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособие [для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений]. 6-е изд., стер. Москва: Изд. центр «Академия», 2009. 336 с.
7. Иностранные языки в школе: научно-методический журнал. Москва.
8. Іноземні мови: науково-методичний журнал. Київ.
9. Іноземні мови: навчальні програми для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів.
10. Книга вчителя іноземної мови: довідково-методичне видання / Упоряд. О. Я. Коваленко, І. П. Кудіна. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
11. Колесникова И. Л., Долгина О. А. Англо-русский терминологический справочник по методике преподавания иностранных языков. Санкт-Петербург: Русско-Балтийский инф. центр «Блиц», 2001. 224 с.
12. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та М. Т. Солов'я. Київ: Ленвіт, 2002. 356 с.
13. Коряковцева Н. Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык. Москва: АРКТИ, 2002. 176 с.
14. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ: Ленвіт, 2000. 126 с.
15. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
16. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Под ред. Е. С. Полат. Москва: Изд. центр «Академия», 2002. 272 с.
17. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.
18. Підручники і навчально-методичні комплекси з іноземних мов.
19. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
20. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
21. Роман С. В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі. Горлівка: ГДПІІМ, 2003. 108 с.
22. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам. Москва: Просвещение, 2002. 239 с.
23. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / укл. С. Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2004. 208 с.
24. Ярова О. Б. Інноваційні технології навчання іноземних мов. *Рідна школа*. 2006. № 6. С. 62–64.
25. Ярова О. Б. Мультимедійні засоби навчання в системі методичної підготовки вчителів англійської мови. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка*. Житомир, 2007. С. 72–77.
26. Ярова О. Б. Організація національного тестування з іноземних мов у школах ЄС. *Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку*: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Бердянськ, 12 травня 2020 р.). Бердянськ: БДПУ, 2020. С. 192–197.
27. Ярова О. Б. Психолого-педагогічні умови організації роботи в групах на заняттях з іноземної мови. *Педагогіка і психологія*: зб. наук. пр. Чернівці: ЧНУ, 2003. Вип. 181. С. 52–58.
28. Ярова О. Б. Тенденції розвитку іншомовної освіти в початковій школі Європейського Союзу. *Україна і світ: діалог мов та культур*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Київський національний лінгвістичний університет, 19–21 березня 2014 р.). Київ: КНЛУ, 2014. С. 142–143.

Інтернет-ресурси

Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>)

Ресурси для навчання англійської мови, архіви уроків (початкова, основна, старша школа):

<http://www.esl-library.com/index.cfm?PageId=1>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/teaching-kids>

<http://www.englishpage.com/>

<http://www.oup.com/elt/teachersclub/?cc=global>

<http://www.macmillanenglish.com/BlankTemplate.aspx?id=28164>

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59454>

<http://www.teachingenglish.org.uk/>

<http://developingteachers.com/>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes>

<http://freelanguage.org/>

Сценарії уроків та позакласних заходів з іноземних мов на фестивалі педагогічних ідей «Відкритий урок»:

<http://festival.1september.ru/subjects/10/?subject=10>

BBC Learning English:

<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/talkingbusiness/index.shtml>

<http://www.bbc.co.uk/ukrainian/learningenglish/>

Повнотекстові версії «Газети для тих, хто викладає та вивчає англійську мову»:

<http://eng.1september.ru/engarchive.php>

З досвіду навчання лексики, граматики, фонетики (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58111>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/e-lessons/e-lessons.htm>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/pronunciation>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/Dictionaries-and-Encyclopedias>

<http://www.oup.com/elt/global/products/livinggrammar/>

З досвіду навчання аудіювання, говоріння, читання, письма (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59392>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/dictations/dictations.htm>

<http://www.nadasisland.com/writing/>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/skills>

<http://iteslj.org/Techniques/leong-Dictation.html>

Формування іншомовної соціокультурної компетентності:

<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-Culture.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Kodotchigova-RolePlay.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Chou-Compliments.html>